

Beslutad av: Hälsa-och omsorgsnämnden
Framtagen av: Andriette Näslund
Uppdaterad: 221202

Beslutsdatum: 2022-12-22
Dokumentansvarig: Områdeschef
Diarienummer: HON/2022:146
Giltighetstid: Tillsvidare

Innehåll

1	Riktlinje förebyggande hembesök	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Samarbete med Forskningsplattformen- Hälsa i samverkan	3
1.3	Syfte	3
2	Medarbetare i verksamheten	4
2.1	Utförare av besöken	4
2.2	Bokning av besöken	4
3	Arbetsätt	4
3.1	Personer som erbjuds besök.....	4
3.2	Gruppträffar istället för uppföljning	4
3.3	Rekommendationer under besöket	5
3.4	Uppföljning av verksamheten	5

1 Riktlinje förebyggande hembesök

1.1 Bakgrund

För att äldre ska få ett gott liv hemma även i hög ålder behöver kommunerna i Sverige arbeta förebyggande. Ett sätt att arbeta förebyggande är att göra hembesök som syftar till att bibehålla självständighet och god hälsa hos äldre som bor i ordinärt boende. Målet med samtalen är att minska graden av sjuklighet och vårdberoende. Samhället står inför förändringar som innebär att andelen personer över 65 år kommer att öka. Personer som är mellan 65-80 år mår generellt väl och upplever god hälsa. Efter denna ålder stiger hjälpbehovet. Hälsoutvecklingen hos den äldre befolkningen påverkar behoven av hälso- och sjukvård samt socialtjänst. Äldre personer med flera sjukdomar som ger symtom upplever sämre välbefinnande. Personer som känner sig ensamma, har depression eller på annat sätt är sköra har även en känsla av sämre kvalitet i sitt liv än övriga äldre. När behov av hjälp uppstår i det dagliga livet bidrar detta till en sämre livskvalitet. Upplevelsen av kvalitet i vardagen varierar hos olika äldre i samhället. Många lever väl och har god hälsa och livskvalitet även i hög ålder. Förebyggande insatser som förhindrar uppkomst av eller påverkar förlopp av sjukdomar, skador, fysiska, psykiska eller sociala problem har visat sig vara positivt ur många aspekter för äldre. Sedan 2006 har Osby kommun erbjudit förebyggande hembesök. Vid utvärdering av verksamheten som utfördes 2015 visade verksamheten goda resultat och majoriteten av äldre hade utfört eller utförde hälsofrämjande åtgärder efter besöket. Hembesöken som erbjuds är frivilliga. Denna riktlinje beskriver hur det förebyggande och uppsökande arbetet ska bedrivas i Osby kommun.

1.2 Samarbete med Forskningsplattformen- Hälsa i samverkan

Osby kommun samarbetar med Högskolan Kristianstad och forskningsplattformen –Hälsa i samverkan för att forskning ska kunna utföras från materialet som framkommer under besöket. Allt material som lämnas från kommun till Högskolan är avidentifierat. Osby kommun har möjlighet att ta tillvara resultat som framkommer från Högskolan och använda dessa för att se trender och förändringar i beteende hos äldre i samhället. Osby kommun har även möjlighet att själv skapa frågor eller utföra besök som bara gäller i Osby.

1.3 Syfte

Syftet med de förebyggande hembesöken i Osby kommun är att skapa kontakt med medborgarna genom att erbjuda hembesök. Den som utför besöket ska ge uppmuntran, råd och stöd, som kan underlätta den enskildes vardag. Samt ge information om vilka hjälpinsatser som finns inom kommunen och hos andra vårdnadshavare. Samtal förs även om vikten av sociala aktiviteter och risker med ofrivillig ensamhet.

2 Medarbetare i verksamheten

2.1 Utförare av besöken

I verksamheten arbetar specialistsjuksköterskor/sjuksköterskor med flerårig erfarenhet av yrket. Utförarna av besöken vidareutbildas även i samtalsteknik. Vid besöket handlar samtalet om det som känns viktigt för den enskilde. Under samtalet följs ett formulär, som innehåller frågor där flera områden berörs gällande hälsa och välbefinnande. Utföraren av ger bland annat rekommendationer kring fallförebyggande åtgärder, hälsa, kost, sömn och fysisk aktivitet. Frågeformuläret behandlar även områden som boendesituation, trygghet i samhället och ekonomisk trygghet. Formuläret är utformat så att utökade frågor och råd ges kring områden där den som besöks upplever problem. Utföraren får råd från verktyget om hur frågor kan ställas och råd kan ges.

Utförare av besöken har ansvar i att hålla sig uppdaterad på nyheter inom området och att ta fram nytt material att använda vid besöken. En av utförarna utses även som kontaktperson och fungerar som länk mellan Högskolans projekt för förebyggande verksamhet och verksamheten i Osby kommun.

2.2 Bokning av besöken

Utförare av besöken bokar in tider och skickar hem ett förslag på tid till de som är aktuella för besök. Återbud anmäls via samtal eller sms till utsedd telefon. Utförare av besöken bokar in ny tid eller sätter fram uppföljning av besöket och återkopplar till den som ska besökas. Utförarna av besöken ska verka för samma personal som utför besöken gör uppföljningar så att en relation mellan personen som besöks och den som utför besöket skapas om möjligt. Forskning visar att relationen mellan utförare och den som besöks kan ge ökade vinster som leder till bättre följsamhet av råden som ges.

3 Arbetssätt

3.1 Personer som erbjuds besök

Alla kommuninvånare som är 77 år eller äldre och som bor i ordinärt boende erbjuds ett förebyggande hembesök. Finns flera personer i samma hem som är födda under samma år eller närliggande tid kan båda få hembesök samtidigt. För att identifiera de personer som är aktuella för hembesök i kommunen skrivs listor ut från befolkningsregistret. Uppföljning via telefon eller besök utförs efter besöket i de fall utföraren identifierat flertalet problem som behöver uppföljning. Intentionen i verksamheten är att uppföljande besök görs vart fjärde år.

3.2 Gruppträffar istället för uppföljning

Istället för eller som ett komplement till uppföljningar i hemmet utförs även gruppträffar. Under gruppträffar följs modellen "Livslots för seniorer". Enligt denna modell träffas äldre vid fyra tillfällen. Personerna får då

möjlighet att prata med flera olika professioner som arbetar i kommunen. Enligt modellen medverkar sjuksköterska, dietist, sjukgymnast, arbetsterapeut och handläggare för att ge råd och tips om hjälp i vardagen. Träffarna bidrar även till att nya kontakter skapas mellan äldre som kan bidra till ökade möjligheter för social stimulans. Sjuksköterskorna i uppsökande verksamhet tar kontakt med de som kan vara lämpliga att medverka vid gruppträffar. Medborgare kan även själva ta kontakt med uppsökande verksamhet om de är intresserade av att medverka. Gruppträffar planeras av utförare i verksamheten.

3.3 Rekommendationer under besöket

Under besöket erbjuds alla en kontroll av blodtryck och tum-EKG. Resultatet från EKG:t skickas direkt till närsjukvårdskliniken i Hässleholm. Upptäcker kliniken något avvikande skickas en kallelse för besök till vederbörande.

I de fall personalen upptäcker att risker finns i hälsotillståndet ger sjuksköterskan rekommendationer att söka vård på den vårdcentral annan vårdgivare eller verksamhet för åtgärder. Personen har ett egenansvar att söka hjälp efter besöket. Utföraren kan vid samtycke från den som besöks vara behjälplig i kontakt med bland annat vårdcentral eller annan yrkesutövare i kommunen. När besöket har utförts registreras utförandet samt de rekommendationer som givits under besöket i kommunens verksamhetssystem för hälso- och sjukvård. Detta görs för att rekommendationerna ska kunna följas upp och att uppföljningar efter besöket ska kunna utföras.

3.4 Uppföljning av verksamheten

Enhetschef för verksamheten har ansvar för att följa upp och driva verksamheten. Uppföljning utförs genom granskning av resultat som framkommer i besöken och från utvärderingar av gruppträffarna samt i träffar med hembesökarna. Enhetschef har även ansvar för att förändra och förbättra verksamheten samt hålla sig uppdaterad på nyheter inom området som gäller förebyggande vård. Rapportering av övergripande resultat till nämnden görs 2 ggr/år i verksamhetsberättelse.